

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Кафедра безпека життєдіяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Безпека життєдіяльності та основи охорони праці

освітньо-професійна програма Германські мови та література

(переклад включно), перша – англійська

спеціальність 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська)

галузь знань 03 Гуманітарні науки

освітній ступінь Бакалавр

Розробник Опара Надія, доцент, к.с.-г.н., доцент

Гарант Тагільцева Яніна, доцент, к.ф.н., доцент

Полтава

2020 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Безпека життєдіяльності
Назва структурного підрозділу	Кафедра безпека життєдіяльності
Контактні данні розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Опара Надія, к.с.-г. н., доцент <i>Контакти:</i> ауд. 343А (навчальний корпус №3) <i>Телефон/факс:</i> (0532) 60 98 61 <i>e-mail:</i> nadiia.opara@pdaa.edu.ua ; kafedra_bgd@ukr.net
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність, спеціалізація	035 Філологія 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з основ безпеки життєдіяльності

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: набуття здобувачем вищої освіти компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах, а також формування у здобувачів вищої освіти відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Основні завдання навчальної дисципліни: опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику; ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

Відповідно до освітньо-професійної програми Германські мови та література (переклад включно), перша – англійська, спеціальності 035 Філологія (035.041 Германські мови та література (переклад включно), перша – англійська) «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання

Компетентності:

- загальні:

ЗК 3. Здатність дотримуватися безпечних умов життєдіяльності людини.

ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.
- Тема 2. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.
- Тема 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах.
- Тема 4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Соціальні та психологічні чинники ризику. Поведінкові реакції населення у НС.
- Тема 5. Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.
- Тема 6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС.
- Тема 7. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.
- Тема 8. Організація охорони праці на підприємстві.
- Тема 9. Навчання з питань охорони праці.
- Тема 10. Профілактика травматизму та професійних захворювань.
- Тема 11. Основи фізіології та гігієни праці.
- Тема 12. Основи виробничої безпеки.
- Тема 13. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин - 90 год.

Кількість кредитів - 3,0.

Форма семестрового контролю – екзамен

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма (Силабус), презентації, відеоролики

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» є нормативною для здобувачів вищої освіти бакалаврського рівня освітньо-професійної програми Германські мови та література (переклад включно), перша – англійська, спеціальності 035 Філологія (035.041 Германські мови та література (переклад включно), перша – англійська).

Курс дозволяє студенту вирішувати професійні завдання за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення внутрішніх і зовнішніх небезпек, що спричиняють надзвичайні ситуації та їхніх негативних наслідків.

Освітній процес з дисципліни здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; контрольні заходи. Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: лекції; практичні заняття, а також консультації.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає у засвоєнні вивченого навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача.

Консультації призначені для роз'яснення здобувачам вищої освіти теоретичних або практичних питань.

Засвоєння навчального матеріалу перевіряється за допомогою поточного контролю, який здійснюється на практичних заняттях у формі виконання практичних завдань, самостійних робіт та контрольних робіт.

Підсумковий контроль після здійснюється у формі заліку та екзамену.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» використовують наступні види контролю:

1. Поточний контроль – здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять, виконання поточних контрольних робіт та за виконання самостійної роботи. За змістом він включає перевірку ступеню засвоєння студентом навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та практичного заняття, уміння самостійно опрацьовувати навчально-методичну літературу, здатність осмислювати зміст теми, уміння публічно та письмово представити певний матеріал, а також виконання завдань самостійної роботи.

2. Підсумковий семестровий контроль – здійснюється у формі заліку та екзамену. Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою згідно з «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАА»

Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	словесні методи: лекція практичні методи: робота з навчально-методичною літературою: конспектування методи самостійної роботи вдома	ведення конспекту лекцій; письмове виконання практичних завдань; контрольна робота; самостійна робота
ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.		
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.		

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	33	33	19,8
ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.	30	30	18
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.	37	37	22,2
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Форми оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання									
	Ведення конспекту лекцій		Письмове виконання практичних завдань		Самостійна робота		Поточна контрольна робота №1+№2		Екзамен	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	3,6	6	4,8	8	4,8	8	2,4	4	4,2	7
ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.	3,6	6	4,8	8	3,6	6	2,4	4	3,6	6
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.	2,4	4	7,2	12	6	10	2,4	4	4,2	7

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- ведення конспекту лекцій (0 -2);

Критерії оцінювання ведення конспекту лекцій (0-2)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
2	Здобувач вищої освіти вміло продемонстрував вміння логічного мислення, здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
0	У здобувача вищої освіти відсутній конспект лекцій, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

- письмове виконання практичних завдань (0-4);

Критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях (0-4)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
4	Висока активність при виконанні вправ на практичних заняттях, здобувач вищої освіти приймав участь у дискусії проявив творчий підхід до розгляду питань, здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
3	Середня активність при виконанні вправ на практичних заняттях, здобувач вищої освіти приймав участь у дискусії проявив творчий підхід до розгляду питань, здатність

	організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
2	Низька активність при виконанні вправ на практичних заняттях, здобувач вищої освіти приймав участь у дискусії, проявив здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
0-1	Здобувач вищої освіти не приймав участь у дискусії, не проявив здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

- поточна контрольної роботи (0-6);

Критерії оцінювання виконання поточної контрольної роботи (0-6)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
6	Здобувач вищої освіти змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання і продемонстрував вміння логічного мислення, здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
4-5	Здобувач вищої освіти в основному відповів на всі поставлені запитання і продемонстрував вміння логічного мислення здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
2-3	Здобувач вищої освіти не повністю розкрив зміст окремих положень чи питань та продемонстрував здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
0-1	Здобувач вищої освіти поверхнево відповів на поставлені запитання, прийняв невірне рішення, не розкрив суті питання, та не продемонстрував здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

- виконання самостійної роботи (0-2);

Критерії оцінювання виконання самостійної роботи (0-2)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
2	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в якому він змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання, продемонстрував здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
1	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в якому він змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання, та продемонстрував здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
0	Здобувач вищої освіти не представив конспект із виконанням самостійних робіт викладачеві, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.

Форма проведення підсумкового контролю згідно з робочим та навчальним планом – **екзамен.**

Шкала та критерії оцінювання екзамену

№ п/п	Критерії оцінювання екзамену	Кількість балів
1	Наявність логічної послідовності і наукового стилю викладу матеріалу (питання 1) відповідає вимогам. Здобувач вищої освіти змістовно і вичерпно відповів на питання і продемонстрував вміння логічного мислення, здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо. Основні недоліки: невелика кількість неточностей, несуттєві помилки, значна кількість недоліків.	0-7
2	Наявність логічної послідовності і наукового стилю викладу матеріалу (питання 2) відповідає вимогам. Здобувач вищої освіти змістовно і вичерпно відповів на питання і продемонстрував вміння логічного мислення, здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо. Основні недоліки: невелика кількість неточностей, несуттєві помилки, значна кількість недоліків.	0-7
3	Наявність логічної послідовності і наукового стилю викладу матеріалу (питання 3) відповідає вимогам. Здобувач вищої освіти змістовно і вичерпно відповів на питання і продемонстрував вміння логічного мислення, здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо. Основні недоліки: невелика кількість неточностей, несуттєві помилки, значна кількість недоліків.	0- 6
4	Загальна кількість балів за екзамен	0-20

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	31	31	18,6
ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.	24	24	14,4
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних	45	45	27

політичних поглядів тощо.			
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Форми оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання									
	Ведення конспекту лекцій		Письмове виконання практичних завдань		Самостійна робота		Контрольна робота		Екзамен	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	3,6	6	-	-	2,4	4	8,4	14	4,2	7
ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.	-	-	-	-	2,4	4	8,4	14	3,6	6
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.	3,6	6	7,2	12	3	5	9	15	4,2	7

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- ведення конспекту лекцій (0 -6);

Критерії оцінювання ведення конспекту лекцій (0-6)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
6	Здобувач вищої освіти вміло продемонстрував вміння логічного мислення, здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
0	У здобувача вищої освіти відсутній конспект лекцій, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

- письмове виконання практичних завдань (0-12);

Критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях (0-12)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
10-12	Висока активність при виконанні вправ на практичних заняттях, здобувач вищої освіти приймав участь у дискусії проявив творчий підхід до розгляду питань, здатність

	організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
6-9	Середня активність при виконанні вправ на практичних заняттях, здобувач вищої освіти приймав участь у дискусії проявив творчий підхід до розгляду питань, здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо, але вони не є достатньо аргументованими.
3-5	Низька активність при виконанні вправ на практичних заняттях, здобувач вищої освіти приймав участь у дискусії, проявив здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо, але вони не є достатньо аргументованими.
0-2	Здобувач вищої освіти не приймав участь у дискусії, не проявив здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо, не зробив висновки та пропозиції.

- виконання самостійної роботи (0-1);

Критерії оцінювання виконання самостійної роботи (0-1)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в якому він змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання, продемонстрував здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
0	Здобувач вищої освіти не представив конспект із виконанням самостійних робіт викладачеві, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.

Критерії та шкала оцінювання контрольної роботи (заочна форма навчання)

Загальна кількість балів - 43

Бали	Для одного теоретичного питання (0-6 балів)
6	Повна відповідь на теоретичне питання та, правильно оформлений список використаних джерел, що свідчить про: - здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
5	Повна відповідь на теоретичне питання, але допущені помилки в оформленні списку використаних джерел, що свідчить про: - здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
3-4	Повна відповідь на теоретичне питання та, застарілий список використаних джерел, що свідчить про: - здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

1-2	Не повна відповідь на теоретичне питання та, відсутній список використаних джерел, що свідчить про: - недостатній рівень виявляти здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання та, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання
Бали	Для практичного завдання (0-7 балів)
4	Правильно виконані розрахунки та сформульовані повні висновки, що свідчить про: здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
3	Правильно виконані розрахунки, але сформульовані неповні висновки, що свідчить про - здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
2	Незначна кількість помилок у розрахунках та сформульовані неповні висновки, що свідчить про: - здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
1	Проведені тільки розрахунки з помилками, що свідчать про: - недостатній рівень виявляти здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
0	Відсутність відповіді на практичне завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Захист контрольної роботи не передбачений.

Форма проведення підсумкового контролю згідно з робочим та навчальним планом – **екзамен**.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

№ п/п	Критерії оцінювання екзамену	Кількість балів
1	Наявність логічної послідовності і наукового стилю викладу матеріалу (питання 1) відповідає вимогам. Здобувач вищої освіти змістовно і вичерпно відповів на питання і продемонстрував вміння логічного мислення, здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо. Основні недоліки: невелика кількість неточностей, несуттєві помилки, значна кількість недоліків.	0-7
2	Наявність логічної послідовності і наукового стилю викладу матеріалу (питання 2) відповідає вимогам. . Здобувач вищої освіти змістовно і вичерпно відповів на питання і продемонстрував вміння логічного мислення здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства,	0-7

	співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо. Основні недоліки: невелика кількість неточностей, несуттєві помилки, значна кількість недоліків.	
3	Наявність логічної послідовності і наукового стилю викладу матеріалу (питання 3) відповідає вимогам. Здобувач вищої освіти змістовно і вичерпно відповів на питання і продемонстрував вміння логічного мислення, здатність організовувати процес свого навчання й самоосвіти, розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо. Основні недоліки: невелика кількість неточностей, несуттєві помилки, значна кількість недоліків.	0- 6
4	Загальна кількість балів за екзамен	0-20

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (035ФІЛОЛ_бд_2020)

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	ведення конспекту лекцій	письмове виконання практичних завдань	виконання самостійної роботи	поточна контрольна робота №1	поточна контрольна робота №2	
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.		4	2	6		6
Тема 2. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	2		2			4
Тема 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах.	2	4	2			8
Тема 4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Соціальні та психологічні чинники ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	2		2			4
Тема 5. Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.		4	-			10
Тема 6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС.	2		2			4
Тема 7. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.	2	4	2			8
Тема 8. Організація охорони праці на підприємстві.	2		2			4
Тема 9. Навчання з питань охорони праці.		4	2			6
Тема 10. Профілактика травматизму та професійних захворювань.	2		2			4

Тема 11. Основи фізіології та гігієни праці.	2		2		6	4
Тема 12. Основи виробничої безпеки.		4	2			6
Тема 13. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.		4	2			12
Екзамен						20
Разом	16	28	24	6	6	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (035ФІЛОЛ_бз_2020)

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	ведення конспекту лекцій	письмове виконання практичних завдань	виконання самостійної роботи	контрольна робота	
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.			1		1
Тема 2. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.			1		1
Тема 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах.			1		1
Тема 4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Соціальні та психологічні чинники ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	6		1		7
Тема 5. Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.			1		1
Тема 6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС.			1		1
Тема 7. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.			1		1
Тема 8. Організація охорони праці на підприємстві.	6		1		7
Тема 9. Навчання з питань охорони праці.		12	1		13
Тема 10. Профілактика травматизму та професійних захворювань.			1		1
Тема 11. Основи фізіології та гігієни праці.			1		1
Тема 12. Основи виробничої безпеки.			1		1
Тема 13. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.			1		1
Виконання контрольної роботи				43	43
Екзамен					20
Разом	12	12	13	43	100

Схема оцінювання у ПДАА

За 100-бальною шкалою	За 4-бальною шкалою (екзамен, диференційований залік	За 2-бальною шкалою (залік)	Рейтинг ЄКТС
90-100	5 (відмінно)	зараховано	A
82-89	4 (добре)		B
74-81			C
64-73	3 (задовільно)		D
60-63			T
35-59	2 (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання	FX
1-34	2 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Дикань С.А., Іваницька І.О. Безпека людини. Університетський курс [Текст] = Human Security: підручник. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2019. 279 с.: іл. табл.
2. Левченко О.Г., Полукаров О.І., Зацарний В.В., Полукаров Ю.О., Землянська О.В. Охорона праці та цивільний захист: підручник. За ред. Левченко О.Г. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. - 472с.
3. Бедрій Я.І., Нечай В.Я. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. Львів: Магнолія 2006, 2017. – 499 с.
4. Атаманчук П.С., Мендерецький, Панчук О.П., Чорна О.Г. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 276 с.
5. Дикань С.А., Зима О.Є. Безпека в галузі та надзвичайних ситуаціях. Університетський курс [Текст]: підручник. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2015. 273 с.: іл. табл.
6. Безпека життєдіяльності: підручник. За ред. Коцана І.Я. Харків: Фоліо, 2014. – 462 с.
7. Мягченко О.П. Безпека Життєдіяльності людини та суспільства: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 384 с.
8. Березуцький В.В., Васьковець Л.А., Вершиніна Н.П. та ін Безпека життєдіяльності: навч. посіб. Харків : Факт, 2005. - 348 с.
9. Піскунова Л.Е., Прилипко В.А., Зубок Т.О. Безпека життєдіяльності: підручник. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2013. - 456 с.
10. Яремко З.М. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. Львів : Видав, центр ЛНУ ім. Ів. Франка, 2005. - 301 с.
11. Березуцький В.В. Основи охорони праці: навч. посіб. Харків: Факт, 2005. 480 с.
12. Гогіташвілі Г.Г., Карчевські Є.Т., Лапін В.М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами/ Київ: Знання, 2007. 367 с.
13. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці: навч. посіб. Львів: Укр. академія друкарства, 2006. 324 с.
14. Москальова В.М. Основи охорони праці: підручник. Київ: Професіонал, 2005. 672 с.
15. Федоров М.І. Охорона праці в галузі: навч. посіб. Полтава: ПДАА, 2012. 136 с.

16. Федоров М.І., Лапенко Т. Г., Дрожжна О.У. Охорона праці в галузі (збірник схем, термінів...): навч. посіб./ Полтава: ПДАА, 2005. 118 с.

Допоміжні

1. Конституція України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI.
3. Про внесення змін до Закону України «Про охорону праці»: закон України від 21.11.2002р. № 229-IV. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.
4. Закон України Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування
5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
6. Положення про службу охорони праці: типові положення від 15.11.2004р. № 255. URL: <http://www.dnopr.kiev.ua>.
7. Про затвердження Загальнодержавної соціальної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2014-2018 роки: Закон України № 178-VII від 4.04.2013 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/178-18>.
8. Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні: Наказ Міністерства внутрішніх справ України № 1417 від 30.12.2014р. Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства внутрішніх справ [№ 657 від 31.07.2017](#).
9. Порядок утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту: постанова КМУ від 09.10.2013 № 787.
10. Положення про штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та Види оперативно-технічної і звітної документації штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації: наказ МВС України від 26.12.2014 № 1406, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16.01.2015 за № 47/26492.
11. Програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях: наказ ДСНС України від 06.06.2014 № 310 (у редакції наказу ДСНС України від -8.08.2014 № 458).
12. Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 року № 733.
13. Порядок забезпечення населення і працівників формувань та спеціальних служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 року № 1200.
14. Типове положення про навчання з питань охорони праці: типові положення від 26.01.2005р. № 15. URL: <http://www.dnopr.kiev.ua>.
15. Кодекс законів про працю: закон України з змінами від 17.05.2012р. № 4711-VI. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.
16. Порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві: Постанова Кабінету Міністрів України, № 1232 від 30.11.2011 р. URL: <http://www.dnopr.kiev.ua>.
17. Порядок проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру: постанова КМУ від 30.10.2013 № 841.
18. Типове положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій: постанова КМУ від 12.10.2010 № 927.
19. Костенко О.М., Опара Н.М., Дрожжана О.У. Методологія аналізу передтравматичних, травматичних ситуацій та виробничого травматизму в агроінженерії. *Вісник ПДАА*. 2020. № 3. С. 287-294. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/visnyk/2020/03/33.pdf>
20. Опара Н.М. Аналіз стану охорони праці в Україні за 2019 рік. *Інноваційні та передові підходи при вирішенні актуальних задач сільськогосподарського виробництва і переробки: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції* (м. Полтава, 25-27 листопада 2020 р.). Полтава: Полтавський державний аграрний університет, 2020. С. 90-96.

URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9456>

21. Опара Н.М., Сіромаха М.В. Медогляд на підприємстві основа безпеки працюючих. *Інноваційні аспекти системи безпеки праці, захисту інтелектуальної власності*: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. (м. Полтава, 26-27 березня 2020 р.). Полтава: ПДАА, 20. С. 37-40.

URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8408>

22. Опара Н.М., Біловод І.В. Здобувачам вищої світи – досконалі знання з безпеки життєдіяльності. *Проблеми та перспективи розвитку сільськогосподарського машинобудування*: матеріали III Всеукраїнської інтернет-конференції. (м. Полтава, 26-27 листопада 2020 р.). Полтава: Полтавська державна аграрна академія, 2020. С. 40-42.

URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9458>

23. Підписка: Всеукраїнський науково-популярний журнал «Безпека життєдіяльності». Київ: ТОВ «Основа». 2020.
24. Підписка: Науково- виробничий журнал «Охорона праці». Київ: ТОВ «Редакція журналу «Охорона праці». 2020.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державна служба України з питань праці.
URL: <http://dsp.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
URL: <https://mon.gov.ua/ua>
3. Офіційний сайт Державна служба України з надзвичайних ситуацій.
URL: <https://www.dsns.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Фонду соціального страхування України.
URL: <http://www.fssu.gov.ua/>
5. Офіційний портал Верховної Ради України.
URL: <https://rada.gov.ua/>
6. Правова інформаційно-пошукова система «Нормативні акти України»
URL: <https://allref.com.ua/>
7. Офіційне інтернет-представництво Президента України
URL: <https://www.president.gov.ua/>.